

fres, end at Proceduren ved Rigsretten fremmes hurtigt. Derfor skal jeg stemme for, at der ikke ved Rigsretten skal kunne anvendes andre Tvangsmidler mod hvad der kaldes modvillige Vidner, end hvad der i denne Paragraph, som den af Regjeringen var foreslaaet, er bestemt. Jeg skal det saameget Mere, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 4de District (Krieger) selv bemærkede, at skjøndt det kun var mod modvillige Vidner, at disse Tvangsmidler skulde kunne være anvendelige, det dog nok kunde træffe sig, at de bleve anvendte ogsaa paa Vidner, som i Grunden ikke vare modvillige. Han har forudsat, at det vilde kunne skee, at de bagefter kunde bevise, at ikke Modvillighed havde været Skyld i Udeblivelsen, og da meyer jeg, at der ved Forslaget opstaaer en Fare, selv for Ufhyldige, hvilket ikke bør indrømmes. Jeg mener, at de Tvangsmidler, som ellers i Almindelighed anses tilstrækkelige til at sikkre Vidnernes Fremkomst, ogsaa maae agtes tilstrækkelige i det nærværende Tilfælde, og at i alt Fald ikke den oprindelige herom foreslaaede Bestemmelse bør yderligere sfærpes.

Krieger: Jeg skal dog bede Thinget betænke, at det, der er foreslaaet, er ikke i Art en anden Straf end den, der findes i Lovforslaget, det er kun en i Graden større Straf. Naar den ærede Rigsdagsmand siger, at de Tvangsmidler, som ellers ere tilstrækkelige, ogsaa vel maae være det her, saa overseer han, at de Tvangsmidler, som ellers kjendes, gives for at fremtvinge noget langt Mindre end det, som her er Spørgsmaal om. Thinget vil have hørt, at den ærede Justitsminister allerede har gjort opmærksom paa, at der behøves andre Tvangsmidler i nærværende Tilfælde end under den Procesorden, som tidligere fandt Sted; thi Alt kommer her an paa at bringe det dertil, at Hovedforhandlingen kan foregaae til den berammede Tid, idet alle fornødne Beviser og navnlig alle de Vidner, der skulle bruges, da ogsaa ere tilstede. Thinget vil erindre, at her ikke er Spørgsmaal om at føre Bevis ved Oplæsning af skrevne Vidneforklaringer. For Tiden kjende vi kun Tvangsmidler mod Vidner for at faae dem til at afgive Forklaringer, som nedskrives, som derpaa

kunne fremkomme for Høisteret eller Overretten eller læses af Underretten; derimod kjende vi ikke nogen offentlig og mundtlig Hovedforhandling, berammet til en bestemt Tid, til hvilken Alt skal være rede, for at Sagen kan gaae sin Gang, og hvor Udeblivelse af det Vidne, som skal afhøres, kan medføre, at Sagen spildes. Her er nu ikke Spørgsmaal om at gjøre Indgreb i en Mands Frihed, men her er Spørgsmaal om Opsyldelsen af den Borgerpligt at vidne; her er Spørgsmaal, om der skal gives Retten Magt til at sikkre sig mod modvillig Udeblivelse af et Vidne, som vil unddrage sig denne almindelige Borgerpligt enten af egen Interesse eller tilskyndet dertil af en eller anden Tiltalt, som ved Vidnets Udeblivelse vilde sikkre sig Frihed for Straf eller idetmindste Forhaling, inden der kunde gaae Dom i Sagen. Det er et Punkt, mine Herrer, som jeg lægger megen Vægt paa ved denne hele forandrede Rettegangsborden. Det er nødvendigt, naar man vil forandre en Rettegangsborden, at man da ikke overfører fra den tidligere Rettegangsmaade, som ikke længere bruges, Bestemmelser, som passe under den, men ikke passe under den nye; vil man give det Nye Leilighed til at virke, vil man give det Leilighed til at udrette Noget, til at gavne Noget, saa maa man ogsaa udføre den nye Tingenes Orden med den Myndighed, uden hvilken den ikke kan fyldestgjøre sit Dies med. Nu sagde den ærede Rigsdagsmand, at jeg dog havde indrømmet, at der her kunde være Spørgsmaal om at gjøre en Ufhyldig Uret. Det har jeg ikke indrømmet, men jeg har gjort opmærksom paa, hvad der findes i selve Forslaget, nemlig den Leilighed, der i Almindelighed med Hensyn til Anvendelsen af den i Paragraphens første Sætning hjemlede Myndighed er givet den Udeblivende til at oplyse for Retten, hvad der har foranlediget Udeblivelsen. Derfor altsaa den ærede Rigsdagsmand blot vil sige, at det er menneskeligt at feile, saa behøver jeg ikke at tilkjendegive min Samstemning; hvis han derimod vil sige, at der i denne almindelige Sætnings Anvendelse paa nærværende Tilfælde skulde være nogen Grund til at vogte sig for at give en Rigsret Leilighed til, hvor det behøves, at an-